မာတိကာ

- ■ မြေလတ်မောင်မြင့်သူ၏ မှဒိတာစကား ၁၀
- ■ ဝင်းသိန်းဦး၏ မိတ်ဆက်စကား ၁၇
- ■ ကျေးဇူးတင်လွှာ ၂၀
- ■ ရင်ဖွင့်စကား ၂၂

အခန်း (၁)
ခေါင်းဆောင်တို့၏ အရည်အချင်းများ
(Qualities of Leadership)

၁။ ခေါင်းဆောင်ဆိုသည်မှာ ၂၅
၂။ သည်းခံခြင်းသည် ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့၏ အရည်အချင်း ၂၇
၃။ သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးတရားများ ၂၉
၄။ နီးကြားတက်ကြွသောစိတ်ဖြင့် ခေါင်းဆောင်ပါ (ဇာဂရိယ) ၃၀
၅။ ဘုရားအလောင်းတော်၏ လုံ့လဝီရိယ (ဥဋ္ဌာန) နှင့် ခေါင်းဆောင်မှု အရည်အချင်း ၃၁
၆။ ပညာမဲ့ကို ခေါင်းဆောင်တင်ပါက နောက်လိုက်ပါ ပျက်စီးရ ၃၂
၇။ ဘုရားအလောင်းတော်၏ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း (ဣက္ခနာ) ၃၅
၈။ ဗိုးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် ခေါင်းဆောင်ပါ (သံဝိဘာဂ) ၃၇
၉။ သနားချစ်ခင်တတ်မှ ခေါင်းဆောင်ကောင်း (ဒယာ) ၃၈

အခန်း (၂)
ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့၏ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် တရားများ
(Unethical Behaviors fo Good Leaders)

၁၀။ အဂတိ (၄)ပါးကင်းရှင်းမှ ခေါင်းဆောင်ကောင်း ၄၀
၁၁။ လက်အောက်ငယ်သားများနှင့် တစ်သွေးတစ်သားတည်းဖြစ်ပါမှ ခေါင်းဆောင်ကောင်း ၄၁

၁၂။ ဂဏန်းနှင့်တူသော ခေါင်းဆောင် ၄၅
၁၃။ ပုတ်သင်ညိုနှင့်တူသော ခေါင်းဆောင် ၄၅
၁၄။ ကိုင်းပင်နှင့်တူသော ခေါင်းဆောင် ၄၆
၁၅။ နွားသိုးနှင့်တူသော ခေါင်းဆောင် ၄၇
၁၆။ လိပ်နှင့်တူသော ခေါင်းဆောင် ၄၈
၁၇။ ခွေးအနှင့်တူသော ခေါင်းဆောင် ၄၉

အခန်း (၃)
အဓိပတိစိတ်ဆောင် ကြဲတိုင်းအောင်
(The Conquest of the Chief of Mind)

၁၈။ အဓိပတိစိတ်ရှိမှ အောင်မြင်မည် ၅၀
၁၉။ ပြင်းပြသော ဆန္ဒရှိမှ အောင်မြင်မည် (ဆန္ဒာဓိပတိ) ၅၂
၂၀။ စိတ်က ဦးဆောင် ကြဲတိုင်းအောင် (စိတ္တာဓိပတိ) ၅၅
၂၁။ ဝီရိယရှိမှ အောင်မြင်မည် (ဝီရိယာဓိပတိ) ၅၈
၂၂။ သိကြားမင်းပြောသော ဝီရိယတန်ခိုး ၆၀
၂၃။ နဂိုလီယံဗေား၏ လုံ့လ၊ ဝီရိယတန်ခိုး ၆၁
၂၄။ ဝီရိယတန်ခိုး ၆၂
၂၅။ ဝီရိယရှေ့ဆောင် ကြဲတိုင်းအောင် ၆၄
၂၆။ မြန်မာ့လေ့ လုံ့လဝီရိယ ၆၉
၂၇။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသားတို့၏ ဝီရိယလေ့ ၇၀
၂၈။ ပညာပါမှ အောင်ပွဲရ (ဝီမံသာဓိပတိ) ၇၁
၂၉။ ပညာဆိုတာ လူသားတွေရဲ့ရတနာ ၇၄

အခန်း (၄)
ဗိုလ်ရှိပါမှ အောင်ပွဲရ
(Mind Power for Success)

၃၀။ ဗိုလ်ရှိမှ အောင်မြင်မည် ၇၇

၃၁။ မိမိကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ပါ (သဒ္ဓါဗလ) ၇၈
၃၂။ အတုယူဖွယ်ရာ ဟောလီဝုဒ်မင်းသား ဆီဗက်စတာ၏ မိမိကိုယ်ကိုယ်ယုံကြည်မှု ၈၀
၃၃။ နီးကြားသောစိတ်ရှိမှ အောင်မြင်မည် (သတိဗလ) ၈၅
၃၄။ မိမိစိတ်ကို ထိန်းနိုင်ရာမှ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သွားသော မင်းသားလေး ၈၇

အခန်း (၅)
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဖြင့် ဘဝအောင်မြင်ရေး
(The Noble Eightfold Path for Successful in Life)

၃၅။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဖြင့် ဘဝအောင်မြင်ရေး ၉၄
၃၆။ မှန်ကန်သော အမြင်ရှိမှ ဘဝအောင်မြင်မည် ၉၆
၃၇။ အတွေးကောင်းမှ အကောင်းကဲတွေ့မည် (သမ္မာသင်္ကပ္ပ) ၉၇
၃၈။ ဗုဒ္ဓနည်းကျ လူမှုဆက်ဆံရေးပညာ (သို့မဟုတ်) ဗုဒ္ဓနည်းကျ စကားပြောခြင်း ၉၉
၃၉။ အကောင်းကဲလုပ်မှ အလုပ်ကဲကောင်းမည် (သမ္မာကမ္မန္တ) ၁၀၅
၄၀။ ဗုဒ္ဓနည်းကျ၊ ကောင်းသောအသက်မွေးခြင်း (သမ္မာအာဇီဝ) ၁၀၈
၄၁။ ကြိုးစားမှု မှန်ကန်မှ ဘဝအောင်မြင်မည် (သမ္မာဝါယာမ) ၁၁၂
၄၂။ သတိကိုဆောင် ကြဲတိုင်းအောင် (သမ္မာသတိ) ၁၁၆
၄၃။ စိတ်ထားတည်ကြည် အောင်ပွဲဆီ (သမ္မာသမာဓိ) ၁၁၉
၄၄။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဖြင့် စစ်မှန်သောအောင်မြင်ခြင်း ၁၂၃
၄၅။ စိတ်ဓာတ်၊ ညည်းကမ်း၊ ပညာ ၁၂၄
၄၆။ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမနှင့် လောကီ၊ လောကုတ္တရာနှစ်ဖြာသော အကျိုးများ ၁၂၇

❂ ❂ ❂

မိတ်ဆက်စကား

ဝင်းသိန်းဦး

အရှင်ဉာဏဝံသ (ခေါ်) ဒေါက်တာဉာဏမေတ္တာက သူ့ရဲ့ 'ဗုဒ္ဓနည်းကျ ခေါင်းဆောင်မှုပညာနှင့် ဘဝအောင်မြင်ရေး' စာအုပ်အတွက် ကျွန်တော့်ထံမှ အမှာစာ တောင်းခံလာခဲ့ပါတယ်။ ကွန်ပျူတာစာစီပြီးသား စာမူရဲ့ ရှေ့ဆုံးမှာ ဆရာ မြေလတ်မောင်မြင့်သူရဲ့ 'မုဒိတာစာ' ကိုလည်း တွေ့ရှိရပါတယ်။ တကယ်တော့ ဆရာမြေလတ်မောင်မြင့်သူရဲ့ မုဒိတာစာနဲ့တင် စာဖတ်ပရိသတ် အနေနဲ့ ဒေါက်တာဉာဏမေတ္တာရဲ့ 'စေတနာရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှု' ကို ဆဝါးနိုင်ပါပြီ။ ဆရာမြေလတ်မောင်မြင့်သူက ဒီစာမူကို အတော်လေး ဇွဲနေ စပ်စပ်ဖတ်ရှု ကောက်နုတ်မိတ်ဆက်ဖော်ပြထားပြီးသား ဖြစ်တာကြောင့် ဒီ စာအုပ်ရဲ့ အနှစ်သာရနဲ့ လေးနက်မှုကို နားလည်သဘောပေါက်နိုင်လောက် ပါတယ်။

၂၁ ရာစုထဲ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်လာတာနဲ့အမျှ ခေါင်းဆောင်မှု (Leadership) ဟာ အလေးထား ဂရုပြုသင်ယူ မှတ်သားရမယ့် ပညာရပ် တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ကမ္ဘာရော၊ မြန်မာကပါ လက်ခံလာကြပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀ ရာစုခေတ်ဦးပိုင်းလောက်အထိ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး အစရှိတဲ့ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ စီမံခန့်ခွဲသူတွေ (Managers) ရဲ့ အခန်း ကဏ္ဍက ထိပ်ဆုံးမှာ ရှိနေခဲ့တာပါ။ ခေတ်တွေ စနစ်တွေပြောင်းလဲလာတာနဲ့အမျှ ဘယ်အဖွဲ့အစည်းမှာမဆို စီမံခန့်ခွဲမှု (Management) တတ်ရုံနဲ့ ရှင်သန် ရပ်တည်လို့ မရတော့ဘဲ ခေါင်းဆောင်မှု ကောင်းကောင်းရရှိမှသာ ပြိုင်ဆိုင်မှု

ပြင်းထန်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှင်သန်ရပ်တည် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကမ္ဘာ့ပညာရှင်အားလုံးက လက်ခံလာခဲ့ကြရပါပြီ။

မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း မြန်မာဘာသာနဲ့ ရေးသားထားတဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှု ပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်းတွေက အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ စာဖတ်ပရိသတ်ဆီ ရောက်ရှိနေပြီဆိုတော့ စီမံခန့်ခွဲမှု (Management) နဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု (Leadership) တို့အကြား မတူကွဲပြား ခြားနားတာကို နားလည်သဘောပေါက်ပြီးသားလို့ ထင်ပါတယ်။ ယေဘုယျ အကြမ်းဖျင်းပြောရရင် 'ခေါင်းဆောင်' ဆိုတာက ရည်မှန်းချက် ချမှတ်ပေးသူဖြစ်ပြီး 'မန်နေဂျာတွေ' က ခေါင်းဆောင် ချမှတ်ပေးတဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို စီမံခန့်ခွဲအကောင်အထည် ဖော်ပေးရသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မန်နေဂျာလို့ ခေါ်တဲ့ စီမံခန့်ခွဲသူတွေ ချည်းပဲ ထူးချွန်ထက်မြက်ရုံမျှနဲ့ ဘယ်အဖွဲ့အစည်းမှ ရေရှည်ရပ်တည်ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေရဲ့ ဦးဆောင်မှု ရရှိမှသာလျှင် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုအတွက် အနာဂတ်ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်တွေကို ပီပီပြင်ပြင်ချမှတ်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိ မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းက ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ အရင်းအမြစ်တွေ (Resources)ပေါ်မှာ အခြေခံပြီး ပကတိအရှိတရားများကို နားလည်သဘော ပေါက်တဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းများဟာ စိတ်ကူးယဉ်မဆန်ဘဲ လက်တွေ့ကျကျ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မယ့် အနာဂတ်ပုံရိပ် (Vision) ကို ချမှတ်နိုင်ကြ သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ချိန်တုန်းကဆိုရင် 'ထူးချွန်တဲ့ခေါင်းဆောင်မှု' ဆိုတာ 'မွေးရာပါ, ပါရမီ' သာဖြစ်တယ်လို့ ထင်မှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ မွေးရာပါထူးချွန်ထက်မြက်တဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေရှိခဲ့တာလည်း မှန်ပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ မျက်မှောက် ခေတ်မှာတော့ မွေးရာပါ မဟုတ်သော်လည်း ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေ ဖြစ်လာ အောင် လေ့ကျင့်သင်ကြား ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနိုင်ကြောင်း ပညာရှင်အများက ယုံကြည်လက်ခံလာခဲ့ကြပါပြီ။ မိမိကိုယ်ကိုယ် ခေါင်းဆောင်ကောင်း တစ် ယောက်ဖြစ်လာစေဖို့ ဘယ်လို စရိုက်လက္ခဏာကောင်းတွေကို ခံယူကျင့်သုံး

ရမှာဖြစ်ကြောင်း ခေတ်သစ်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာရှင်တွေက သုတေသနပေါင်း များစွာ ပြုလုပ်ပြီး ထုတ်ဖော်တင်ပြလာခဲ့ကြပါပြီ။ သူတို့ ထုတ်ဖော်တင်ပြ ချက်တွေထဲက ရာခိုင်နှုန်းအတော်များများဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၆၀၀ ခန့်က ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ 'ခေါင်းဆောင်မှုအရည်အချင်းတွေ' နဲ့ အများကြီး တိုက်ဆိုင် ညီညွတ်နေတာကိုလည်း အံ့သြဖွယ်ရာတွေ့ရှိရပါတယ်။ ဒီအချက်ကို ယခုစာအုပ်မှာ ဒေါက်တာဉာဏမေတ္တာက 'ဘုရားဟော ပါဠိတော် များ' ထဲမှ ထုတ်နုတ်တင်ပြ မိတ်ဆက်ပေးထားတာကို ဖတ်ရှုကြရပါလိမ့်မယ်။

တစ်နည်းပြောရမယ်ဆိုရင် မျက်မှောက်ခေတ်စီမံခန့်ခွဲမှုပညာရှင်များ သုတေသနပြုပြီး စနစ်တကျရေးသားပြုစုထားတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်း ကျမ်းဂန်တွေကို ဖတ်ရှုဖို့ လက်လှမ်းမမီသေးချိန်မှာ ဒေါက်တာဉာဏမေတ္တာရဲ့ 'ဗုဒ္ဓနည်းကျ ခေါင်းဆောင်မှုပညာနှင့် ဘဝ အောင်မြင်ရေး' စာအုပ်က စာဖတ်ပရိတ်သတ်ကို 'ခေါင်းဆောင်ကောင်းတို့ရဲ့ အရည်အချင်းတွေဟာ ဒါပါပဲ' လို့ ယေဘုယျ သဘောပေါက်နားလည်သွားအောင် ဖွင့်ဆောင်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ စာရှုသူရဲ့ အတွေး နယ်ချဲ့နိုင်ရင် ချဲ့နိုင်သလောက် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးနဲ့ လူမှုရေးအစရှိတဲ့ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ လက်တွေ့အသုံးချပြီး အောင်မြင်မှုများ ရရှိနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

အမှာစာရေးသူ တစ်ဦးအနေနဲ့ တိုက်တွန်းချင်တာက ဒေါက်တာ ဉာဏမေတ္တာရဲ့ ယခုစာအုပ်ကို ဖတ်ပါ။ မျက်မှောက်ခေတ် စီမံခန့်ခွဲမှု ပညာရှင် များ ရေးသားတင်ပြထားတဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာအုပ် စာတမ်းတွေ ကိုလည်း လက်လှမ်းမီသလောက် လေ့လာပါ။ ဗုဒ္ဓနည်းကျ ခေါင်းဆောင်မှုပညာနဲ့ ခေတ်သစ်ခေါင်းဆောင်မှုပညာတို့ကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပြီး မိမိရဲ့ အဖွဲ့အစည်းနဲ့ မိမိရဲ့ဘဝတို့ လက်တွေ့အောင်မြင်မှု ရရှိအောင် ဘယ်လို ဆက်လက် ကြိုးပမ်း အားထုတ် သွားသင့်သလဲဆိုတာကို ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ပညာနဲ့ ဖြန့်ကြက်တွေးခေါ် ဆင်ခြင်ပါ။ ဒီလိုတွေးခေါ်ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့် ရရှိလာတဲ့ မိမိကိုယ်ပိုင် နည်းလမ်းကောင်းတွေကို လက်တွေ့ဘဝနဲ့ လိုက်ဖက်ညီအောင် ခံယူကျင့်သုံးပါ။ သည်နည်းအားဖြင့် မိမိ ပါဝင်လှုပ်ရှားနေရတဲ့ အဖွဲ့အစည်းအတွက် တစ်ထောင့်

တစ်နေရာမှ အကျိုးကျေးဇူးပြုနိုင်တဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်လာ ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ မိမိရဲ့ တစ်ကိုယ်ရည်ဘဝကိုလည်း တိုးတက် မြင့်မားလာအောင် အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်မှာ မလွဲဧကန်မုချပါလို့ အမှာစကား ပါးလိုက်ရကြောင်းပါခင်ဗျား။ ။

ဝင်းသိန်းဦး

(၂၃-၁၀-၂၀၁၉)